

Til Villabyerne:

Anmeldelse af Niels Ulrik Kampmann Hansen: ”Ordrup – fra bondeby til villaby – et temahæfte”, udgivet af Gentofte Lokalhistoriske Forening, 2016

Af Mette Henriksen, leder af Lokalhistorisk Arkiv i Gentofte

Niels Ulrik Kampmann Hansen fortsætter sin række af temahæfter om centrale områder i kommunen med et nyt hæfte om ”Ordrup – fra bondeby til villaby”, udgivet af Gentofte Lokalhistoriske Forening. Temahæftet på sine 60 sider rummer mange spændende historier, faktuelle oplysninger og fine historiske kort.

Man følger området fra bronzealderens gravhøje til landsbyens udvikling, og gårdenes udflytning efter Bernstorffs reformer til tilflytningen og befolkningsvæksten satte sine tydelige aftryk på kulturlandskabets forandring.

I sit forord skriver forfatteren, at bogens fokus ligger på de gamle gårde, skolerne og naturområderne, og i mindre grad på for eksempel lyststederne. Men man kommer videre omkring end det! Efter en længere beskrivelse af Bernstorffs landboreformer og landsbyen før og efter reformerne, følger man de enkelte bøndergårde efter reformerne på deres nye beliggenhed på de nye jordlodder. Kampmann konstaterer, at bønderne ikke var meget for at forlade det trygge landsbyfællesskab, men at især den store brand i 1798 for alvor satte gang bøndernes virkelyst ude på de tildelte jordlodder.

Så tager Kampmann læseren med helt ind i kildematerialets kerne, når han lader læseren følge Ordrups befolkningsudvikling i folketællinger og i Trap Danmark. Heri kan man se, at udskiftningen faktisk betød en velstandsstigning for bønderne. Med tiden kom landbruget under afvikling, da nye tilflyttere stod på spring for at indtage den attraktive jord tæt på Hovedstaden. Vi præsenteres kort for de lyststeder, som velhavende borgere opførte. Det fører til en beskrivelse af Ordrups to kirker: den katolske Sankt Andreas Kirke og den tre år senere færdige protestantiske Ordrup Kirke - med ikke mindre end to tårne! Måske for at dominere over den katolske kirke, bemærker Kampmann Hansen.

Herefter følger vi historien om områdets skove, parker og moser. De får god plads, og man fornemmer tydeligt, at de grønne naturområder står forfatteren nært. Også skolerne og gymnasiernes historie, de private såvel som de offentlige, får en grundig gennemgang. Vi læser om skolernes udvikling fra Frederik den 4.s rytterskoler og den senere udbygning af skolevæsenet. Vi kommer også omkring temaer om Ordrup kro, K.V. Engelhardt og Paul-Petersens karakteristiske plakatsøjler og Ordrup Cykelbane, som lå her indtil 2000.

Til sidst vendes blikket mod udviklingen af trafikken med et mylder af sporvogne, trolleybusser, busser og toge – og vejnettet med historierne bag vejnavnene. I en senere måske mere omfattende udgivelse kunne det være spændende også at få mere at vide om lokale virksomheder og handelslivet.

Med Niels Ulrik Kampmann Hansens hæfte i hånden kommer man langt ind i lokale historier om bygninger og steder. Man kan nyde de mange illustrationer, især de gamle kort og forfatterens fine fotos af stederne i dag. Teksten er velskrevet og fortæller mange store og små historier, som man nødig ville være foruden.

Billeder:

Billede 1 (Bogens forside)

Billedtekst: Illustration af temahæftets forside.

Billede 2 (a1735)

Billedtekst: Her ses en af de 8 udflyttergårde, som er beskrevet i temahæftet. Her er Skovgården set fra nordsiden med den gamle stuelænge fra ca. 1800 i midten, til højre ses den stråtækte 2-etagers tilbygning, som senere blev flyttet til Krathusvej. Gården blev nedrevet i 1967. (Foto: Lokalhistorisk Arkiv i Gentofte)

Billede 3 (a1321)

Billedtekst: Et smukt naturbillede fra temahæftet af en af Ordrups mange familier på udflugt i Ordrup Krat, 1905. (Foto: Lokalhistorisk Arkiv i Gentofte)

Billede 4: (Ordrup cykelbane)

Billedtekst: Luftfoto af Ordrup Cykelbane 1956. Til højre for cykelbanen ses Ordrup Skole. I dag ligger der boliger på den gamle cykelbanes areal. Foto: Lokalhistorisk Arkiv i Gentofte)

Faktaboks:

Bogen kan købes for 100 kr. følgende steder: Gentofte Hovedbibliotek, Jægersborg Bibliotek, Ordrup Bibliotek og på Gentofte Lokalhistoriske Forenings hjemmeside.